

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

**Základní škola a mateřská škola Písek,
příspěvková organizace**

VŠICHNI SPOLU

1	Identifikační údaje o škole.....	3
1.1	Název ŠVP	3
1.2	Údaje o škole	3
1.3	Zřizovatel.....	3
1.4	Platnost dokumentu.....	4
2	Obecná charakteristika školy	5
2.1	Velikost školy.....	5
2.2	Lokalita školy	5
2.3	Charakter a specifika budovy	5
3	Podmínky vzdělávání.....	7
3.1	Věcné podmínky	7
3.2	Životospráva	8
3.3	Psychosociální podmínky	8
3.4	Organizace chodu.....	9
3.5	Řízení mateřské školy.....	10
3.6	Personální a pedagogické zajištění.....	10
3.7	Spoluúčast rodičů	11
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	11
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných	12
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	12
4	Organizace vzdělávání	14
5	Charakteristika vzdělávacího programu.....	17
5.1	Zaměření školy	17
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	18
5.3	Metody a formy vzdělávání.....	18
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	20
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	23
5.6	Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	24
6	Vzdělávací obsah	26
6.1	Integrované bloky	26
6.1.1	Cesta poznáním	26
6.1.2	Cesta za štěstím.....	33
6.1.3	Cesta přírodou.....	38
6.1.4	Cestou necestou	42
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu	47
6.3	Dílčí projekty a programy	48
7	Systém evaluace	51

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: VŠICHNI SPOLU

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola a mateřská škola Písek, příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY:

Písek 184, Písek u Jablunkova, 73984

odloučená pracoviště MŠ: Písek 60, Písek 178

KONTAKTY:

e-mail: sekretariat@zspisek.cz,

web: www.zspisek.cz

REDIZO: 600134083

IČO: 75026937

IZO: 107621843

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Mgr. Lenka Šamanová

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Lucie Heczková, Alena Samcová

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Obec Písek

ADRESA ZŘIZOVATELE:

Písek 51, 739 84 Písek

KONTAKTY:

tel.: 558 341 040

email: podatelna@obecpisek.cz

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: 1. 9. 2022

VERZE ŠVP: 1

ČÍSLO JEDNACÍ: ZŠMŠP/650/2022

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 1. 9. 2022

DATUM PROJEDNÁNÍ SE ZŘIZOVATELEM: 30. 8. 2022

.....

ředitel školy

Mgr. Lenka Šamanová

.....

Razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 101 dětí (rozděleny do dvou budov)

Počet tříd: 5 tříd: Mravenečci, Motýlci, Žabky (česko-polská třída) Berušky (logopedická třída) a Sovičky

Počet pracovníků: plně kvalifikované pedagogické pracovníce, jejichž počet se pohybuje většinou kolem 10 (dvě na jednu třídu), v případě potřeby asistenti pedagoga, chůva.

Počet asistentů pedagoga, působení školního asistenta a chůvy se mění dle aktuálních potřeb na každý školní rok.

V současné době v MŠ působí Koordinátor ŠVP.

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

Obě budovy MŠ se nachází v centru obce u hlavní silnice.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

První budova mateřské školy (čp. 60) stojí ve střední části obce. Jedná se o dvoupatrovou budovu bez podsklepení, která svým vzhledem zapadá do venkovské krajiny. Je však ojedinělá svou malou věžičkou se zvonící. Budova školy se nachází v těsné blízkosti hlavní silnice vedoucí středem obce.. Budova prošla v minulých letech kompletní rekonstrukcí (zateplení, nová fasáda, výměna oken, podlah). V areálu mateřské školy je hřiště s umělým povrchem, altán a pískoviště. Zahrada je vybavena houpačkou, skluzavkou, houpadlem, vahadlovou houpačkou, kolotočem, dvěma dřevěnými domečky a lanovou dráhou.

Druhá budova MŠ (čp. 178) stojí rovněž v centru obce, pouhých pár metrů od budovy první. Dvoupodlažní a podsklepená budova MŠ je nově postavena v místě bývalé České pošty a zdravotního střediska. Budova je vystavěna v moderním stylu s bezbarierovým přístupem, výtahem, klimatizací. Nachází se zde dvě třídy, každá na jednom podlaží. V přízemí je místnost s okýnkem pro výdej obědů, v prvním podlaží potom kuchyňský kout propojený s výdejnou výtahem.

V blízkosti obou budov MŠ se nachází nově zbudované obecní dětské hřiště.

Součástí mateřské školy je školní jídelna s plně vybavenou kuchyní, která je umístěna v budově čp. 60. Zde se připravují jídla pro obě budovy mateřské školy. Do budovy čp. 178 se jídlo dováží.

Jsme školou rodinného typu, která nabízí dětem a rodičům nejen přátelské prostředí, ale také velmi kvalitní předškolní vzdělávání.

Od roku 2003 je mateřská škola sloučena se základní školou pod názvem: Základní škola a mateřská škola Písek, příspěvková organizace.

Dopravní dostupnost školy:

Obě budovy MŠ stojí u hlavní silnice s parkovištěm a v jejich blízkosti se nachází autobusová zastávka.

Informace z historie školy:

První zmínky o předškolním vzdělávání v obci Písek pochází z roku 1938. Děti se setkávaly pouze dopoledne v místnosti rodinného domu jistého pana Nogi.

Po 2. světové válce byla již MŠ provozována v současné budově čp. 60, jejíž výstavba se datuje do roku 1974. Původně fungovala jako Polská základní škola. Již v roce 1895 došlo k jejímu rozšíření o první patro a věž se zvoničkou. Od 3. ledna roku 1977 se i v této škole začíná vyučování kromě polštiny také v češtině, a to v jednom starším oddělení žáků české mateřské školy.

V zápisu obecního zastupitelstva z 2.11.1995 se konstatuje, že došlo ke sloučení polské a české mateřské školky v Písku, která má své sídlo ve zmiňované budově, kde sídlí dodnes.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy jsou dostatečně velké a odpovídají hygienickým normám.

Všechny třídy jsou vybaveny novým nábytkem, přizpůsobeným antropometrickým požadavkům dětí. Okna tříd jsou opatřena žaluziemi.

Prostředí mateřské školy zdobíme především dětskými výtvy.

Všechny třídy jsou vybaveny hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídajícím počtu dětí i jejich věku.

Hračky a pomůcky jsou umístěny tak, aby si je děti mohly samostatně brát.

Zahrada umístěná u budovy čp. 60 je dostatečně prostorná a svým vybavením umožňuje rozmanité pohybové a další aktivity.

Pískoviště je opatřeno ochrannou sítí.

Hřiště s umělým povrchem využíváme k pohybovým aktivitám dětí.

Na zahradě se nevyskytují žádné alergizující či jedovaté rostliny a dřeviny.

S přispěním zřizovatele, SRPD a sponzorů bychom chtěli zahradu obohatit dalším sportovním vybavením.

Rozdělení místností v mateřské škole, budova č. 60:

Přízemí: školní kuchyně, spíž, sklad, jídelna, kotelná, třída MŠ. Tato třída využívá samostatný vchod, šatnu, hygienické zařízení a hernu.

Mezipatro: šatna a hygienické zařízení pro třídy MŠ v 1. patře a personálu.

První patro: dvě třídy MŠ s hernami, kancelář, kabinet (pomůcky, regály pro matrace, šatna pro uklízečky MŠ).

Druhé patro: třída MŠ, kabinet, úklidová komora, umývárna a WC.

Jedna z výše uvedených tříd (v prvním a druhém patře) bývá podle potřeby využita jako odpočívárna pro děti.

Rozdělení místností v budově čp. 178:

Sklep s kotelnou

Přízemí: třída MŠ, šatna pro děti, místnost pro přípravu a výdej jídla s výtahem, kancelář, hygienické zařízení pro děti i pro personál, zádveří se schodištěm a výtahem

První patro: třída MŠ vybavena kuchyňskou linkou a výtahem pro výdej jídla, šatna pro děti, kancelář, hygienické zařízení pro děti i personál.

3.2 Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle příslušných předpisů.

Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržovány technologie přípravy pokrmů a nápojů.

Děti mají stále k dispozici ve třídě dostatek tekutin v podobě celodenního pitného režimu.

Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly.

Děti do jídla nenutíme, ale snažíme se, aby vše alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování.

V rámci ozdravných opatření dbáme na racionální výživu, dodržování psychohygienických zásad. Vypěstováním zdravých návyků a vedením dětí k porozumění svému tělu a jeho potřebám chceme vytvářet předpoklady pro zdravý životní styl.

Všichni zaměstnanci školy se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují dětem přirozený vzor.

Dětem zajišťujeme pravidelný denní řád, který je však možno kdykoliv přizpůsobit aktuálním potřebám a situaci.

Každý den je dětem umožněna individuální potřeba dostatečné aktivity, spánku či individuálnímu odpočinku.

3.3 Psychosociální podmínky

MŠ poskytuje přátelské a bezpečné prostředí pro děti, rodiče i všechny pracovníky.

MŠ nabízí možnost postupné adaptace všem nově přichozím dětem.

Všichni zaměstnanci školy vytváří dětem takové prostředí, aby se zde cítily spokojeně, bezpečně a jistě, respektují jejich potřeby, zbytečně je nezatěžují.

Osobní svoboda a volnost dětí je respektována do určitých mezí, vyplývajících ze stanovených pravidel soužití. Všechny děti v MŠ mají rovnocenné postavení.

Volnost a osobní svoboda dětí je vyvážena potřebným řádem.

Dětem je v MŠ poskytováno přátelské prostředí se srozumitelnými a jasnými pokyny.

Pedagogický styl je podporující a projevuje se vstřícnou a naslouchající komunikací.

Pedagogický styl počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte.

Pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům, nenásilně ovlivňuje prosociální vztahy (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí).

Všichni zaměstnanci školy respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu.

3.4 Organizace chodu

Denní řád je dostatečně pružný, flexibilní, reaguje na individuální možnosti dětí.

Děti jsou za vhodných podmínek denně 2 hodiny venku. Řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity jsou zařazovány pravidelně.

Denně jsou zařazovány pohybové aktivity, výtvarné činnosti i hudební chvíle. Učitelky se plně věnují dětem a jejich vzdělání.

Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.

Při příchodu do MŠ mají děti dostatečně dlouhý a individuální čas na adaptaci.

Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený.

Děti mají vždy dostatek času i prostoru pro spontánní hru.

Děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování.

Děti mají možnost pracovat individuálně, ale rovněž v malých, středních či větších skupinách.

Je dbáno na osobní soukromí dětí.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí.

Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky.

Snažíme se omezovat spojování tříd jen na nezbytně nutnou dobu.

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny.

Pro všechny zaměstnance i rodiče dětí je vytvořen funkční informační systém.

Pedagogický sbor pracuje jako tým. Učitelky se minimálně jednou týdně scházejí ke krátké informační schůzce či poradě, pedagogické rady se konají obvykle čtyřikrát ročně.

Ředitelka pozitivně motivuje všechny zaměstnance, podporuje jejich spolupráci.

Všichni pedagogové aktivně spolupracují s rodiči.

Ředitelka vychází z analýzy a využívá zpětné vazby a vyhodnocuje práci všech zaměstnanců.

Ředitelka vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními pedagogy.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími organizacemi v místě.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Pedagogové mají předepsanou odbornou kvalifikaci, popřípadě si ji doplňují.

Pedagogický sbor funguje na základě jasně vymezených pravidel.

Pedagogové se průběžně sebevzdělávají. Zúčastňují se různých kurzů, seminářů a webinářů.

Ředitelka podporuje další vzdělávání pedagogů, pravidelně jim zasílá nabídky DVPP. Učitelky mají na školní rok vypracován Plán osobního pedagogického rozvoje schválený ředitelkou školy.

Služby pedagogů zajišťují optimální pedagogickou péči.

Ve všech třídách MŠ je doporučené překrývání učitelek (2.5 hod.) splněno.

Pedagogický sbor funguje na základě jasně vymezených pravidel. Pedagogické pracovníce se chovají a jednají profesionálním způsobem, podílejí se na akcích ve škole i mimo školu pro rodiče a veřejnost.

V MŠ je zřízena Logopedická třída, jejíž provoz zajišťují speciální pedagogové a minimálně jeden asistent pedagoga. MŠ spolupracuje s SPC a PPP.

Učitelky mají zájem o zajištění dalšího pedagogického pracovníka v době, kdy se sebevzdělávají na kurzech a seminářích.

3.7 Spoluúčast rodičů

Učitelé a rodiče udržují trvale přátelské vztahy, vzájemně se respektují a pomáhají si.

Pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, respektive rodin.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole. Rodiče mají možnost pobývat se svým dítětem v MŠ v rámci adaptačního programu. MŠ každoročně pořádá společné akce pro rodinné příslušníky.

Pedagogové pravidelně informují rodiče o individuálních pokrocích dítěte.

Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost.

Mateřská škola nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity. Mateřská škola podporuje a doplňuje rodičovskou výchovu, ale nesupluje ji.

Na začátku školního roku se pedagogové scházejí s rodiči na třídních schůzkách.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Pro děti se SVP je v MŠ zajištěn bezbariérový přístup (budova čp. 178) a zvýšený bezpečnostní dohled (asistent pedagoga). Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami je zabezpečena nezbytná speciálně pedagogická podpora v součinnosti se školským poradenským zařízením. Logopedická třída je specifická svým obsahem vzdělávání a je zde proto snížen celkový počet dětí. Práce probíhá ve velké míře individuálně, podle potřeb jednotlivých dětí. Podle vyjádření SPC je v MŠ k dispozici asistent pedagoga.

Dle vzdělávacích potřeb dítěte mateřská škola zajišťuje:

- Individuální vzdělávací plán vypracovaný na základě žádosti zákonného zástupce a doporučení školského poradenského zařízení dle platných právních norem. IVP zohledňuje specifické vzdělávací potřeby jednotlivých dětí.

- Plán pedagogické podpory – poskytuje se proto, aby dítěti byla poskytnuta nezbytná pomoc ke zvládnutí školního vzdělávacího programu pomocí individuálního přístupu.

S vypracováním je seznámen zákonný zástupce dítěte. Cílem je podpořit některou oblast ve vzdělávání.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Nadstandardní vybavení: I-pady, Sportovní náčiní a nářadí (dofukávací žíněnka, trampolína)

Doplnění nadstandardního materiálního vybavení: I-pady, interaktivní tabule, mikroskop, sportovní náčiní, Bee bot včelky, Pojďme kódovat apod.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola zajišťuje optimální podmínky pro vzdělávání, a to i pro děti ve věku od 2 do 3 let. V oblasti materiálních podmínek zvažujeme vhodnost některých stávajících hraček, didaktických pomůcek a vybavení pro děti ve věku od 2 do 3 let. Třídy jsou heterogenní, a proto zajišťujeme odstupňovanou přístupnost některého vybavení – uzavíratelné skříňky, vyšší police apod. Některé vybavení je využíváno jen omezenou skupinou dětí (dle věku) s ohledem na bezpečnost a zdraví ostatních. Postupně se snažíme rozšiřovat sortiment vybavení vhodného pro děti mladší tří let. Vyčlenili jsme prostor pro uložení hygienických potřeb pro děti mladší tří let a další vybavení v oblasti hygienického zařízení.

Podmínky pro vzdělávání:

V mateřské škole jsou zajištěny bezpečnostní, hygienické i materiální podmínky, včetně přizpůsobení organizace vzdělávání.

Materiální podmínky:

Doplňujeme stávající hračky, didaktické pomůcky a vybavení. Bereme v potaz, že dvouleté dítě má rádo hračky, které mají kolečka, či se jinak hýbou a hračky, které vydávají zvuky. Prostředí poskytuje dostatečný prostor pro volný pohyb i hru dětí a zároveň bezpečí a klid pro odpočinek v průběhu celého dne. Zahrada mateřské školy má travnatý povrch a je dostatečně prostorná.

Hygienické podmínky:

Podle potřeby pořídíme přebalovací podložku, nočníky a odpadkový koš s nožním ovládáním. Mateřská škola dohodne s rodiči systém přinášení hygienických potřeb pro děti.

Živospráva, stravování

V oblasti živosprávy je denní režim upraven dle potřeb dětí (zejména v souvislosti s individuální potřebou aktivity, odpočinku nebo spánku jednotlivých dětí. Dvouleté děti by neměly dostávat mák a ořechy. Dítě v předškolním období si vytváří celoživotní stravovací návyky, proto mateřská škola zajišťuje pestrou a vyváženou stravu.

Děti mladší 3 let jsou zařazovány do skupiny stravníků (3 – 6 let) uvedené v Příloze č.1 vyhlášky o školním stravování.

Psychosociální podmínky:

V adaptačním režimu úzce spolupracujeme s rodinou. Všichni zaměstnanci mateřské školy usilují o to, aby se dítě v prostředí mateřské školy cítilo dobře, spokojeně, jistě a bezpečně. Zajišťujeme stálý pravidelný denní režim (dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování), více klidu (prostor odpočinku během dne), více individuální péče, srozumitelná a jednoduchá pravidla a řád, určující mantinely pro jeho jednání.

Personální podmínky:

Je optimálně využita výše úvazků pedagogických pracovníků. Rozpis přímé pedagogické činnosti pedagogů je stanoven tak, aby bylo možné co největší souběžné působení pedagogů v rámci třídy mateřské školy v organizačně náročnějších částech dne.

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

První budova mateřské školy (čp. 60) stojí ve střední části obce. Jedná se o dvoupatrovou budovu bez podsklepení, která svým vzhledem zapadá do venkovské krajiny. Je však ojedinělá svou malou věžičkou se zvonící. Budova školy se nachází v těsné blízkosti hlavní silnice vedoucí středem obce.. Budova prošla v minulých letech kompletní rekonstrukcí (zateplení, nová fasáda, výměna oken, podlah). V areálu mateřské školy je hřiště s umělým povrchem, altán a pískoviště. Zahrada je vybavena houpačkou, skluzavkou, houpadlem, vahadlovou houpačkou, kolotočem, dvěma dřevěnými domečky, dvěma kreslícími tabulemi s počítadlem, lanovou věží a lanovou dráhou.

Druhá budova MŠ (čp. 178) stojí rovněž v centru obce, pouhých několik metrů od budovy první (naproti přes hlavní cestu). Dvoupodlažní a podsklepená budova MŠ je nově postavena v místě bývalé České pošty a zdravotního střediska. Budova je vystavěna v moderním stylu s bezbarierovým přístupem, výtahem, klimatizací. Nachází se zde dvě třídy, každá na jednom podlaží. V přízemí je místnost s okýnkem pro výdej obědů, v prvním podlaží potom kuchyňský kout propojený s výdejnou výtahem.

V blízkosti obou budov MŠ se nachází nově zbudované obecní dětské hřiště.

Součástí mateřské školy je školní jídelna s plně vybavenou kuchyní, která je umístěna v budově čp. 60. Zde se připravují jídla pro obě budovy mateřské školy. Do budovy čp. 178 se jídlo dováží.

Jsme školou rodinného typu, která nabízí dětem a rodičům nejen přátelské prostředí, ale také velmi kvalitní předškolní vzdělávání.

Od roku 2003 je mateřská škola sloučena se základní školou pod názvem: Základní škola a mateřská škola Písek, příspěvková organizace.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Složení tříd je částečně heterogenní. Umožňujeme tímto podporovat sounáležitost, vzájemnou pomoc, toleranci, rodinné vztahy a jiné prosociální vlastnosti.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Mateřská škola zajišťuje souběžné působení dvou učitelek na dobu převážně od 9:45 – 12: 15 hodin denně, především v rámci činností:

- pobyt venku

- oběd

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Zápis dětí do mateřské školy na následující školní rok probíhá v období od 2. do 16. května. Přesný termín je zveřejněn na vývěsce města, na webových stránkách, v místním tisku i v mateřské škole. Pokud to kapacita a organizace školy umožňuje, děti mohou být do mateřské školy přijímány i v průběhu školního roku.

Dítě do mateřské školy přijímá na základě žádosti zákonného zástupce ředitelka školy. Žádost o přijetí dítěte do mateřské školy s vyjádřením pediatra o zdravotním stavu dítěte a řádném očkování a evidenční list dítěte, si rodiče mohou vyzvednout v mateřské škole. Výsledky zápisu jsou v zákonné lhůtě vyvěšeny v mateřské škole a na webových stránkách. Po ukončení zápisu obdrží zákonní zástupci dětí, které nebyly do mateřské školy přijaty, rozhodnutí o nepřijetí s poučením o odvolání. K předškolnímu vzdělávání se přednostně přijímají děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky. O zařazení zdravotně postiženého dítěte rozhoduje ředitelka školy na základě žádosti zákonného zástupce, vyjádření pediatra a pedagogicko-psychologické poradny či speciálně pedagogického centra.

Mateřská škola může přijmout pouze dítě, které se podrobilo stanoveným pravidelným očkováním v souladu s aktuálním zněním zákona. Očkování není vyžadováno u dětí, u kterých je zákonem stanoveno povinné předškolní vzdělávání.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Pokud zákonní zástupci zvolá undividuální vzdělávání, oznámí tuto skutečnost škole Oznámením zákonného zástupce o individuálním vzdělávání.

Zákonný zástupce individuálně vzdělávaného dítěte je povinen zajistit účast dítěte u ověření. Ředitelka mateřské školy ukončí individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce nezajistil účast dítěte u ověření, a to ani v náhradním termínu.

Odvolání proti rozhodnutí ředitelky mateřské školy o ukončení individuálního vzdělávání nemá odkladný účinek. Po ukončení individuálního vzdělávání dítěte nelze dítě opětovně individuálně vzdělávat.

Matecřská škola ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech a případně doporučí zákonnému zástupci další postup při vzdělávání.

V rámci individuálního vzdělávání je zákonnému zástupci doporučena oblast vzdělávání – RVP PV a Desatero pro rodiče: www.msmt.cz/vzdelavani.

K ověření očekávaných výstupů je doporučeno donést veškeré materiály prokazující vzdělávání dítěte – výkresy, pracovní listy, výrobky, fotografie atd.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

MOTTO:

Řekni mi a já zapomenu, ukaž mi a já si zapamatuji, nech mě to udělat a já pochopím.

CONFUCIUS (551 – 497 př. n.l.)

FILOZOFIE ŠKOLY - VŠICHNI SPOLU

VŠICHNI – děti české i polské národnosti, zákonní zástupci, učitelé, provozní zaměstnanci – chceme být školou rodinného typu, která nabízí dětem a rodičům nejen přátelské prostředí, ale také velmi kvalitní předškolní vzdělávání.

Spolupráce – jako jeden tým směřujeme k naplňování dlouhodobé koncepce mateřské

školy. Týmová spolupráce všech je předpokladem záruky úspěšného dosahování cílů. Není nám lhostejný postoj a způsob práce ostatních členů týmu školy, ani úroveň zájmu a iniciativy rodičů o okolní dění. Proto právě v úzké týmové práci, v prohlubování vzájemné provázanosti práce mateřské i základní školy vidíme možnost, jak dál zkvalitnit péči o nám svěřené děti. Spolupráce s rodiči je ve výchovně vzdělávacím procesu velmi významným prostředkem k dosažení našich cílů. Chceme i nadále vtahovat rodiče do prostředí třídy, školy i konkrétní spolupráce a podporovat je ve snaze najít si čas pro své dítě. Jejich spoluúčast nám naopak dává podklady pro vylepšování prostředí školy, náměty pro nové integrované bloky ŠVP, pro hledání nových cest, prostředků, využívání nových metod a způsobů práce. Jsme školou, která vítá účast rodičů.

Prostředí, ve kterém se děti vzdělávají, budeme nadále zvelebovat tak, aby bylo pestré, účelné, podnětné, pro děti důvěrně známé, s klidnou atmosférou plně doplňující rodinné prostředí i výchovu. Takovéto prostředí umožní dětem různého věku, talentu i dětem se specifickými potřebami realizovat své potřeby, zájmy a tvořící se záliby. Nabídka školy splňuje kritéria Rámcově vzdělávacího plánu, aktuálního ŠVP školy a je v souladu s dlouhodobou koncepcí školy. Pracujeme tak, aby se na realizaci naplánovaných aktivit podílel celý tým školy za spoluúčasti rodičů.

Otevřenost - chceme i nadále probouzet v dětech zájem o okolní svět a chuť poznávat jej, a to nejen s jeho krásami, ale i negativy. Při tomto poznávání využíváme výchovně vzdělávací nabídky jiných subjektů a rovněž jsme otevřeni spolupráci s nimi.

Laskavý přístup – protože laskavost k druhým prospívá především člověku samotnému. Rozdáváme obyčejné úsměvy, povzbudivé slovo a podanou pomocnou ruku, abychom posílili v

prostředí naší školy pocit pohody a dobré nálady. Mimořádně významným rysem laskavosti je, že se šíří a inspiruje k laskavosti i druhé.

U nikátnost – každé dítě, které se dostane do naší péče je unikát a naší povinností je, abychom rozvíjeli jeho potenciál. Každé dítě je jiné, každé je osobnost jedinečná. Proto každému z nich dáváme možnost pracovat v různém čase, různými způsoby, s dosahováním různých výsledků. Rovněž chceme zvýšit úroveň informovanosti rodičů o dění školy, o změnách, uskutečněných akcích školy i o dosažených výsledcích jejich dětí.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

1. Podporovat duševní pohodu dětí, rozvíjet jejich intelekt, řeč, poznávací procesy a funkce, city, vůli, kamarádké vztahy – cestou přirozené výchovy a vzdělávání na základě interakce s okolím a svou vlastní prožitou zkušeností, se zaměřením na rozvoj smyslů.
2. Učit děti vnímat svět kolem sebe, dění v tomto světě, utvořit základy pro odpovědný postoj dítěte ke společenskému a přírodnímu prostředí.
3. Zlepšovat tělesnou zdatnost, podporovat rozvoj pohybových dovedností, učit sebeobslužným dovednostem, vést děti ke zdravému životnímu stylu.
4. Podporovat rozvoj sociálně-kulturních postojů, návyků a dovedností dítěte, učit je přijímat společenské, morální a estetické hodnoty.
5. Rozvíjet a prohlubovat spoluúčast s rodiči v individuální spolupráci, nabídkou společných akcí, poradenským servisem, vzájemnou komunikací.
6. Efektivně řídit organizaci.
7. Podporovat sebereflexi všech, kteří ovlivňují práci s dětmi.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

Ve vzdělávání se inspirujeme vzdělávacím programem „Začít spolu“.

Jedná se o program, který představuje pedagogický přístup orientovaný na dítě. Klade důraz na individuální přístup k dítěti, partnerství rodiny, školy a širší společnosti v oblasti výchovy a vzdělávání. Prosazuje a umožňuje inkluzi dětí se speciálními potřebami (dětí nadprůměrně nadaných, dětí s vývojovými poruchami, dětí s postižením). Využívá projektového učení,

integrovanou tematickou výuku a podnětné prostředí ve třídě (netradiční členění třídy do tzv. center aktivit). Spolu s programem ctíme tyto hodnoty:

- rozvoj celé osobnosti dítěte
- důraz na vlastní aktivitu a kompetenci
- tvůrčí aktivitu a osobnost dítěte i učitele
- úlohu učitele jako vzoru i průvodce dítěte na jeho individuální cestě zvědavosti a učení
- úlohu prostředí i navozené situace v aktivním učení
- sociální dovednosti, schopnost vyjádření pocitů a spolupráce ve skupině.

Při řízených činnostech se snažíme využívat jak individuální práce dětí, tak i spolupráce ve dvojicích, menších i větších skupinách.

Metody vzdělávání:

-podporujeme zejména učení prožitkem, děti navštěvují knihovny, muzea, divadla a další různé instituce (ukázky povolání - pekárna, kovárna, farma, pošta, hasičská zbrojnice...),

dramatické hry napodobivé a námětové z oblasti rodinného života. Děti při hře napodobují dospělé a učí se různým sociálním rolím. Rozvíjejí své schopnosti zvládat různé situace, chápat je. Hry podporují citový rozvoj dětí a inteligenci. Děti si většinou hrají ve skupině do šesti dětí.

- hry s kostkami - tady mohou být děti vysoce aktivní a tvořivé. Učí se chápat výšku a váhu, rozpoznat tvary, spolupracovat, zlepšovat koordinaci oko – ruka. Při hře s kostkami si upevňují matematické představy, rozvíjejí jemnou i hrubou motoriku. Dá se snadno rozpoznat jazykový vývoj dětí a vyvíjející se vztahy mezi dětmi.

- výtvarné činnosti poskytují dětem radost, vzruch i uspokojení. Podporují v dětech tvořivost, zvědavost, představivost a činorodost.

- stolní a manipulační hry: při hrách procvičujeme jemnou motoriku, poznávání barev, velikostí, upevňujeme matematické představy, schopnost srovnávat, dodržování pravidel (společenské hry), ale i schopnost samostatného vyjadřování.

- pokusy, objevy, bádání: co venku nasbíráme, můžeme pozorovat, popisovat, zkoumat, vážit. Dáváme dětem příležitost pochopit zákonitosti růstu, pozorovat a srovnávat, živé a neživé.

- hry rozvíjející fyzickou sílu dítěte a podporující koordinaci.

- rozvíjení jazykové dovednosti dětí.
- rozvoj předčtenářské gramotnosti – dovednost dítěte uklidnit se, vnímat se tady a teď, soustředit se na poslech čtení. Nabízíme dětem různé hry s písmeny přiměřené jejich věku.
- rozvoj matematické gramotnosti – využívání částí těla, vnímání sama sebe (dvě nohy, deset prstů...). Využívání nejrůznějších pomůcek při určování fyzických veličin – delší, kratší, méně, více...
- rozvoj hudebně pohybových schopností, rozvoj sociálního citění a jazykového projevu díky poslechu i interpretaci hudebních aktivit. Aktivita s hudbou rozvíjí paměť dětí, napomáhají rozvoji myšlení a abstrakcí.
- využíváme hry s písmem - u dětí podporujeme smyslový rozvoj, matematické představy, chápání přírodních zákonů.
- využíváme ICT a informační technologie: I-pady, robotické Bee-bot včelky, pomůcky pro jednoduché programování, nahrávací kolíčky, interaktivní tabule, interaktivní programy (Barevné kamínky i vlastní tvorbu), moderní mikroskopy, Albi tužky apod.

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Tvorba PLPP je opatřením prvního stupně. Učitelka vypracuje PLPP v případě potřeby úprav metod a organizace vzdělávání. Je potřeba u dítěte, které projevuje potřebu úprav ve školských službách nebo v zapojení do kolektivu. Nejpozději po třech měsících se PLPP vyhodnotí a se zákonnými zástupci se projedná další postup. Buď opatření prvního stupně pomohla a PLPP již není nutný nebo se dohodne škola se zákonnými zástupci v opatření pokračovat anebo se zákonným zástupcům doporučí vyšetření v PPP nebo SPC.

Dětem je zabezpečena nezbytná speciálně pedagogická podpora v součinnosti se školským poradenským zařízením.

Dle vzdělávacích potřeb dítěte, případně doporučujících opatření školského poradenského zařízení, aplikuje mateřská škola podpůrná opatření. Jedná se o organizační zajištění, personální podporu, speciální pomůcky, individuální přístup.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

Individuální vzdělávací plán zpracovává škola, vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby žáka. IVP se zpracovává na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce.

IVP je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka, přičemž vychází ze školního vzdělávacího programu a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.

IVP obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, identifikační údaje žáka a údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání žáka. V IVP jsou dále uvedeny zejména informace o:

- úpravách obsahu vzdělávání
- časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání
- úpravách metod a form výuky
- případné úpravě výstupů ze vzdělávání žáka.

Pravidla pro zapojení další subjektů:

Mateřská škola úzce spolupracuje s klinickým logopedem, SPC, PPP, ŠPP

Škola doporučuje spolupráci se školským poradenským zařízením, dítěti jsou vytvářeny podmínky k jeho dalšímu rozvoji, na návrh školského poradenského zařízení se vypracovává individuální vzdělávací plán nebo plán pedagogické podpory. S dítětem se pracuje individuálně nad rámec běžného vzdělávání.

Mateřská škola poskytuje dětem s nedostatečnou znalostí češtiny jazykovou podporu v rámci běžné činnosti, při které dochází díky kontaktu dětí mezi sebou a kontaktu s učiteli přirozeně ke vzdělávání v češtině. Děti se nejlépe učí jazyk přirozenou cestou kontaktem s vrstevníky. Podpůrným metodickým materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, které lze využívat v rámci jazykové přípravy v povinném předškolním vzdělávání, ale také i při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

Zodpovědné osoby:

Zodpovědnými osobami jsou všichni pedagogičtí pracovníci, kteří se jakýmkoliv způsobem podílejí na vzdělávání a výchově dítěte.

Přehled předmětů speciálně pedagogické péče:

Pro individuální potřeby vzdělávání dětí s logopedickými vadami byla v mateřské škole zřízena třída podle § 16, odst. 9, školského zákona, dále jen "logopedická třída". Je specifická svým obsahem vzdělávání. Práce probíhá ve velké míře individuálně, podle potřeb jednotlivých dětí a zajišťují ji speciální pedagogové.

Mezi předměty speciálně pedagogické péče patří v mateřské škole především předmět řečová výchova.

Charakteristika logopedické třídy:

Logopedická třída je zřízena podle § 16 odstavce 9 školského zákona čísla 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů. Ve třídě takto zřízené se dle zákona může vzdělávat nejméně 6 a nejvíce 14 dětí s přihlédnutím k věku a speciálním vzdělávacím potřebám. Ve speciální třídě jsou děti ve věku od tří do sedmi let. Naprostá většina dětí navštěvuje tuto třídu z důvodu narušení komunikační schopnosti (vývojová dysfázie, opožděný vývoj řeči, dyslalie). V logopedické třídě jsou děti vzdělávány dle běžného rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Logopedická třída, jako jediná ze tříd mateřské školy, má navíc tzv. Výchovně vzdělávací plán logopedické třídy. Ten je rozdělen na jednotlivé měsíce (září – červen) a každý z nich zahrnuje podrobněji popsané jednotlivé oblasti, které jsou každý měsíc rozvíjeny: motorika (hrubá, jemná, oromotorika, grafomotorika), dechová cvičení, jazykový cit, fonemický sluch, porozumění řeči, slovní zásoba a artikulační cvičení.

Logopedická intervence prolíná celou výchovně vzdělávací činností a všichni pedagogičtí pracovníci, kteří se na ní podílejí, mají patřičné vzdělání v oblasti speciální pedagogiky. Logopedická intervence se zde uskutečňuje individuální i skupinovou formou. Je zaměřena nejen na rozvoj řeči a jazykových rovin, ale na celkový rozvoj dítěte po všech jeho stránkách. Každé dítě má Individuální plán rozvoje dítěte, který je vypracován na základě závěrů odborných vyšetření. Individuální logopedická intervence zahrnuje krátkodobé cvičení před zrcadlem a rovněž práci s logopedickým sešitem. Cvičení před zrcadlem probíhá každý den v dopoledních hodinách v oddělené místnosti, která je k tomu určena a vybavena (logopedické zrcadlo, pomůcky, obrázkový materiál, razítka, knížky). Individuální terapie je u každého dítěte vykonávána přibližně 10-15 minut. Logopedická intervence se zaměřuje na celkový rozvoj dítěte, s dětmi jsou individuálně procvičovány: zrakové a sluchové vnímání, myšlení, paměť a pozornost, jemná a hrubá motorika, pravolevá a prostorová orientace či grafomotorika. Mezi skupinovou formu logopedické

intervence patří společná logopedická cvičení, která zahrnují procvičování motoriky jazyka a mluvidel, artikulační cvičení, dechová cvičení, rozvíjení sluchového a smyslového vnímání, rozvoj jemné a hrubé motoriky. Kolektivní logopedická péče probíhá v logopedické třídě dvakrát denně, jak v dopoledních, tak i v odpoledních hodinách.

Personální zabezpečení

V logopedické třídě pracují dvě učitelky, které mají vystudovaný obor speciální pedagogika ukončený státní závěrečnou zkouškou z logopedie a surdopedie. V logopedické třídě rovněž působí asistent pedagoga, který učitelkám pomáhá při různých činnostech a aktivitách s dětmi.

Spolupráce s rodiči a s odborníky

Jedním z významných a důležitých faktorů logopedické intervence je spolupráce s rodiči a s odborným poradenským zařízením. Logopedická třída usiluje o co největší možnou spolupráce s rodiči, neboť to je předpoklad úspěšného a všestranného působení na děti. Spolupráce s rodiči je žádoucí především při logopedických cvičeních. Děti dostávají každý den své logopedické sešity domů, aby s nimi mohli rodiče procvičovat. Pokud rodiče cvičí pravidelně doma s dětmi podle vedených logopedických sešitů, pokroky pak přijdou dříve a děti po této stránce prospívají. Logopedická třída se snaží zapojovat rodiče do programu a připravovat je na společné akce. Rodičům jsou rovněž poskytovány informace o celkovém prospívání dítěte ve škole, o jeho chování, prožitcích i jeho pokrocích. Logopedická třída navíc spolupracuje i s odborným poradenským zařízením, jako je speciálně pedagogické centrum. Spolupracuje i se školským poradenským pracovištěm.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Zákonem č. 178/2016 Sb., ze dne 20 dubna 2016, kterým se mění školský zákon, se s účinností od 01. 09. 2016 stanoví, že se předškolní vzdělávání organizuje pro děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však od dvou let. S odloženou účinností od roku 2020 bude předškolní vzdělávání organizováno pro děti ve věku od 2 do zpravidla 6 let.

Obsah vzdělávání

Vzdělávání dětí od 2 do 3 let v mateřské škole probíhá v souladu s rámcovými cíli a záměry vzdělávání obsaženými v RVP PV a zohledňuje specifika související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Jedná se o vzdělávání, které se odvíjí od humanistického přístupu k dítěti

s ohledem k jeho vývojovým a individuálním potřebám. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Mateřská škola zajišťuje pravidelný řád, podnětné vzdělávací prostředí a odbornou pedagogickou péči.

V období raného dětství, které bývá vymezeno jako druhý a třetí rok života, je nutné respektovat vývojová specifika. Dítě se vymezuje vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá egocentrické a má velkou potřebu aktivního pohybu.

Základní principy vzdělávání dvouletých dětí v mateřské škole:

- individuálně podporovat jejich rozvoj, zvědavost, snahu po objevování, ale nepřetěžovat je
- vytvořit pevné základy pro postupné osamostatňování v oblasti sebeobsluhy a socializace směřující k rozvoji osobnosti.
- úzce spolupracovat s rodinou a vytvořit podmínky pro zajištění organizační provázanosti režimu dítěte v rodině a v mateřské škole

Metody ve vzdělávání dvouletých dětí:

- učení nápodobou
- situační učení
- prožitkové učení
- učení hrou a činnostmi

5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Cílem poskytované jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu.

Pedagogové mateřské školy poskytují dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou, ve které se vzdělávají i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, pedagogové uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka u těchto dětí.

V souladu s platnou právní úpravou v situaci, kdy v mateřské škole, budou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou

přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

V případě přijetí dítěte cizince nebo dítěte s nedostatečnou znalostí českého jazyka je zajištěno doučování, které je realizováno dle potřeby učitelkou (většinou speciálním pedagogem se znalostmi v oblasti logopedie). Je žádoucí zařazení dítěte do menšího kolektivu, po domluvě s rodiči a SPC do Logopedické třídy.

Na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory mohou být zařazeny do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními mateřská škola zabezpečuje:

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání;
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí;
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení;
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství;
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy;
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Cesta poznáním

Název integrovaného bloku	Cesta poznáním
Oblast	Dítě a svět, Dítě a společnost, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním záměrem tohoto bloku je především usnadnit dětem vstup do nového prostředí, k uvědomění si sama sebe a druhých, poznávání jmen svých kamarádů, učitelek, své značky. Seznámit se s prostory mateřské školy, zaměstnanci, navazovat a postupně upevňovat nové vztahy. Hledat a objevovat změny v životě dítěte, rodiny, školy, přírody. Vyprávět o rodině, kdo s námi žije doma, jak spolu trávíme čas, jak jsme ho trávili o prázdninách. Zkoumat, poznávat a zjišťovat, co nás zajímá, co nás spojuje. Seznámit děti s charakteristickými rysy jednotlivých ročních období, věnovat se darům naší země (ovoce, zelenina, houby, přírodniny, listy apod.), změnám v přírodě, pěstitelským a tvořivým činnostem), lidovým tradicím a zvykům, zvířátkům. Zachovávat správné návyky vedoucí k zachování zdraví a zároveň posilovat- pomocí společných zážitků- vzájemné vztahy a radost, že jsme spolu a že společně všechny dary mění se přírody můžeme vnímat a poznávat. Časové uspořádání Integrovaného bloku je flexibilní, prolíná se celým rokem a kdykoliv je možnost se k němu vracet (v závislosti na aktuálních tématech a potřebách dětí). Organizace IB: Plánování na jednotlivých třídách vychází z diagnostiky a individuálních potřeb jednotlivých dětí. Je vedeno písemně, učitelky ve třídě je připravují společně, každá třída si jej vytváří samostatně. Logopedická třída (Berušky), jako jediná ze tříd mateřské školy, má navíc tzv. Výchovně vzdělávací plán logopedické třídy. Ten je rozdělen na jednotlivé měsíce (září – červen) a každý z nich zahrnuje podrobněji popsané jednotlivé oblasti, které jsou každý měsíc rozvíjeny: motorika (hrubá, jemná, oromotorika, grafomotorika), dechová cvičení, jazykový cit, fonemický sluch, porozumění řeči, slovní zásoba a artikulační cvičení. Specifika pro tento IB: • Motorika mluvidel: seznámení se s mluvidly; špulení a roztažení rtů do úsměvu, pohyby jazyka, hry s jazykem; na zubaře – počítání zubů jazykem, čištění zubů; gymnastika jazykem

Název integrovaného bloku	Cesta poznáním
	(bagr bagruje) ARTIKULAČNÍ CVIČENÍ: A, E, I, O, U; P, B, M; F, V, CH, H Třída s polským vyučovacím jazykem (Žabki) pracuje se stejnými integrovanými bloky jako ostatní třídy, více se zaměřuje na polské tradice a zvyky a spolupracuje s Mateřskou školou ve Szczyrku v Polsku. Třída Sovičky (předškolní děti) se hravou formou seznamují s anglickým jazykem. Angličtina probíhá přirozeně v průběhu dne dle potřeb a možností dětí i programu mateřské školy na daný týden. Je vedena učitelkou MŠ. Výuka je založena na zábavných výukových aktivitách. Aktivitu je třeba vnímat především jako příležitost dítěte nahlédnout do jiných kultur, možnost uvědomit si existenci různých jazyků, dává podnět k tomu, aby dítě vnímalo znalost více jazyků jako samozřejmost a bylo tak k jejich učení přirozeně motivováno. S pracovním sešitem děti pracují v mateřské škole a je součástí portfolia dítěte. Cílem Angličtiny pro nejmenší je rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních, kultivovaného projevu, vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností, rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních, vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení, rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání, seznamování se základy cizího jazyka – angličtiny hravou a nenásilnou formou přiměřenou věku dětí s využitím výukových materiálů, procvičování motorických i rozumových dovedností při práci s pracovními listy, koordinace oko-ruka, vybarvování, řešení jednoduchých úkolů, procvičování jednoduché slovní zásoby formou her, písniček, říkanek, využití témat blízkých dětem, jejichž znalost již mají zvládnutou v mateřském jazyce – čísla, barvy, hračky, tělo, oblečení, zvířátka, jídlo, rutinní aktivity podporující sebevědomí dětí.
Obsahové, časové a organizační vymezení integrovaného bloku (specifické informace o integrovaném bloku důležité pro jeho realizaci)	Časové uspořádání Integrovaného bloku je flexibilní, prolíná se celým rokem a kdykoliv je možnost se k němu vrátet (v závislosti na aktuálních tématech a potřebách dětí). Obsahové uspořádání: Seznámit děti s charakteristickými rysy jednotlivých ročních období, věnovat se darům naší země (ovoce, zelenina, houby, přírodniny, listy apod.), změnám v přírodě, pěstitelským a tvořivým činnostem), lidovým tradicím a zvykům, zvířátkům. Zachovávat správné návyky vedoucí k zachování zdraví a zároveň posilovat- pomocí společných zážitků- vzájemné vztahy a radost, že jsme spolu a že společně všechny dary měnící se přírody můžeme vnímat a poznávat.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Jednotlivá dílčí témata jsou zpracovávána v jednotlivých třídních vzdělávacích programech. TVP jednotlivých tříd vymezují specifika těchto tříd, podmínky, které vstupují do výchovně vzdělávací

Název integrovaného bloku	Cesta poznáním
	činnosti, určují pravidla soužití jednotlivých skupin dětí, naznačují vzájemné spolupůsobení pedagogů jednotlivých tříd, volby metod a postupů evaluačního procesu a další potřebná specifika pro každou třídu. Pedagogům je ponechána v rozpracování tematických celků naprostá svoboda se zachováním jednotného působení na jednotlivých třídách. Pedagogové jsou odpovědní za systematické, promyšlené, ucelené a svědomité přípravy na svoji práci. Pro každou třídu je vytvořen TVP, který rozpracovává IB do libovolných tematických celků (časově neomezených plánů) v podobě konkrétních činností a situací. Pedagogové na jednotlivých třídách budou spolupracovat na tvorbě tematických celků TVP, další rozpracování do tematických částí bude provádět každý pedagog sám.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
		uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
		domluvit se slovy i gesty, improvizovat
		vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
		popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
		učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	rozhodovat o svých činnostech
		přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí prožívat radost ze zvládnutého a poznaného ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti)	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	apod.)	slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
		uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
		porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
		pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
		porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	uvědomění si vlastního těla	ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem zachovávat správné držení těla
	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucit, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		prožívat radost ze zvládnutého a poznatého ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větech
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) pojmenovat části těla, některé orgány (včetně

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem

6.1.2 Cesta za štěstím

Název integrovaného bloku	Cesta za štěstím
Oblast	Dítě a svět, Dítě a společnost, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	Záměrem integrované bloku je seznamovat děti s tradicemi, zvyky a svátky v průběhu celého roku (Dušičky, Vánoce, Masopust, Velikonoce, jednotlivé státní svátky, Den matek, Den dětí apod.), citlivě vnímat atmosféru a vytvářet prostor pro utváření mezilidských vztahů (oslavování svátků, narozenin dětí). Vést děti k vnímání krás přírody v jednotlivých obdobích, k radosti z pohybu a sportování a tím rozvíjet kulturně estetické dovednosti, podporovat vztah k literatuře, k jazyku jako prostředku komunikace. Časové uspořádání Integrovaného bloku je flexibilní, prolíná se celým rokem a kdykoliv je možnost se k němu vracet (v závislosti na aktuálních tématech a potřebách dětí). Organizace IB: Plánování na jednotlivých třídách vychází z diagnostiky a individuálních potřeb jednotlivých dětí. Je vedeno písemně, učitelky ve třídě je připravují společně, každá třída si jej vytváří samostatně. Logopedická třída, jako jediná ze tříd mateřské školy, má navíc tzv. Výchovně vzdělávací plán logopedické třídy. Ten je rozdělen na jednotlivé měsíce (září–červen) a každý z nich zahrnuje podrobněji popsané jednotlivé oblasti, které jsou každý měsíc rozvíjeny: motorika (hrubá, jemná, oromotorika, grafomotorika), dechová cvičení, jazykový cit, fonemický sluch, porozumění řeči, slovní zásoba a artikulační cvičení. Specifika pro tento IB: • Motorika mluvidel: „kapr“ – špulení rtů, „čert“ – rychlé pohyby jazyka; zvedání jazyka (koník), pohyby jazyka po horním patře a zubech (bruslení); masáže obličejové části (znázornění ras lidí), vyklenutí jazyka do oblouku (příprava na Ť, Ď, Ň)

Název integrovaného bloku	Cesta za štěstím
	ARTIKULAČNÍ CVIČENÍ: K, G, J; T, D, N; Ť, Ď, Ň Třída s polským vyučovacím jazykem (Žabki) pracuje se stejnými integrovanými bloky jako ostatní třídy, více se zaměřuje na polské tradice a zvyky a spolupracuje s Mateřskou školou ve Szczyrku v Polsku. Třída Sovičky (předškolní děti) se hravou formou seznamují s anglickým jazykem. Angličtina probíhá přirozeně v průběhu dne dle potřeb a možností dětí i programu mateřské školy na daný týden. Je vedena učitelkou MŠ. Výuka je založena na zábavných výukových aktivitách. Aktivitu je třeba vnímat především jako příležitost dítěte nahlédnout do jiných kultur, možnost uvědomit si existenci různých jazyků, dává podnět k tomu, aby dítě vnímalo znalost více jazyků jako samozřejmost a bylo tak k jejich učení přirozeně motivováno. S pracovním sešitem děti pracují v mateřské škole a je součástí portfolia dítěte. Cílem Angličtiny pro nejmenší je rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních, kultivovaného projevu, vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností, rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních, vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení, rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání, seznamování se základy cizího jazyka – angličtiny hravou a nenásilnou formou přiměřenou věku dětí s využitím výukových materiálů, procvičování motorických i rozumových dovedností při práci s pracovními listy, koordinace oko-ruka, vybarvování, řešení jednoduchých úkolů, procvičování jednoduché slovní zásoby formou her, písniček, říkanek, využití témat blízkých dětem, jejichž znalost již mají zvládnutou v mateřském jazyce – čísla, barvy, hračky, tělo, oblečení, zvířátka, jídlo, rutinní aktivity podporující sebevědomí dětí.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Jednotlivá dílčí témata jsou zpracovávána v jednotlivých třídních vzdělávacích programech. TVP jednotlivých tříd vymezují specifika těchto tříd, podmínky, které vstupují do výchovně vzdělávací činnosti, určují pravidla soužití jednotlivých skupin dětí, naznačují vzájemné spolupůsobení pedagogů jednotlivých tříd, volby metod a postupů evaluačního procesu a další potřebná specifika pro každou třídu. Pedagogům je ponechána v rozpracování tematických celků naprostá svoboda se zachováním jednotného působení na jednotlivých třídách. Pedagogové jsou odpovědní za systematické, promyšlené, ucelené a svědomité přípravy na svoji práci. Pro každou třídu je vytvořen TVP, který rozpracovává IB do libovolných tematických celků (časově neomezených plánů) v podobě konkrétních činností a situací. Pedagogové na jednotlivých třídách budou spolupracovat na tvorbě tematických celků TVP, další rozpracování do tematických částí bude provádět každý pedagog sám.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim sledovat a vyprávět příběh, pohádku porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
		ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
		vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zapívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
		sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
		naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
		uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	poznávání jiných kultur	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
	poznávání jiných kultur	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyláčí a že	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování		prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

6.1.3 Cesta přírodou

Název integrovaného bloku	Cesta přírodou
Oblast	Dítě a svět, Dítě a společnost, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním záměrem IB je vnímání přírody v průběhu celého roku (pozorování a poznávání měnící se přírody v jednotlivých ročních obdobích: sběr přírodnin a plodů podzimu, výstava ovoce a zeleniny, příprava zvířátek na zimu, zimní radovánky, koloběh vody, vítání jary a probouzející se přírody, poznávání rostlin, živé i neživé přírody, zvířat a jejich mláďat, lidové zvyky a tradice v jednotlivých obdobích, atd). Prohlubovat v dětech vztah k přírodě, lásku ke všemu živému, podporovat estetické cítění (přírodní krásy, zvláštnosti měnící se přírody), podněcovat ekologické vnímání (třídíme odpad, Den Země). Časové uspořádání Integrovaného bloku je flexibilní, prolíná se celým rokem a kdykoliv je možnost se k němu vracet (v závislosti na aktuálních tématech a potřebách dětí). Organizace IB: Plánování na jednotlivých třídách vychází z diagnostiky a individuálních potřeb jednotlivých dětí. Je vedeno písemně, učitelky ve třídě je připravují společně, každá třída si jej vytváří samostatně. Logopedická třída, jako jediná ze tříd mateřské školy, má navíc tzv. Výchovně vzdělávací plán logopedické třídy. Ten je rozdělen na jednotlivé měsíce (září–červen) a každý z nich zahrnuje podrobněji popsané jednotlivé oblasti, které jsou každý měsíc rozvíjeny: motorika (hrubá, jemná, oromotorika, grafomotorika), dechová cvičení, jazykový cit, fonemický sluch, porozumění řeči, slovní zásoba a artikulační cvičení. Specifika pro tento IB: Motorika mluvidel: špulení rtů x široký úsměv, pití brčkem (hmyz saje šťávu); hrot jazyka za horními zuby, otvírání a zavírání úst (jazyk se nepohybuje); dodržování správného tempa, nádechových pauz při přednesu říkadel a písní, foukání do vykvetlých pampelišek

Název integrovaného bloku	Cesta přírodou
	ARTIKULAČNÍ CVIČENÍ: Č, Ž, Š (vláček, kočička, vítr, čmelák); C, S, Z; L, R, Ř (průprava na R – T, D, N) Třída s polským vyučovacím jazykem (Žabki) pracuje se stejnými integrovanými bloky jako ostatní třídy, více se zaměřuje na polské tradice a zvyky a spolupracuje s Mateřskou školou ve Szczyrku v Polsku. Třída Sovičky (předškolní děti) se hravou formou seznamují s anglickým jazykem. Angličtina probíhá přirozeně v průběhu dne dle potřeb a možností dětí i programu mateřské školy na daný týden. Je vedena učitelkou MŠ. Výuka je založena na zábavných výukových aktivitách. Aktivitu je třeba vnímat především jako příležitost dítěte nahlédnout do jiných kultur, možnost uvědomit si existenci různých jazyků, dává podnět k tomu, aby dítě vnímalo znalost více jazyků jako samozřejmost a bylo tak k jejich učení přirozeně motivováno. S pracovním sešitem děti pracují v mateřské škole a je součástí portfolia dítěte. Cílem Angličtiny pro nejmenší je rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních, kultivovaného projevu, vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností, rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních, vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení, rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání, seznamování se základy cizího jazyka – angličtiny hravou a nenásilnou formou přiměřenou věku dětí s využitím výukových materiálů, procvičování motorických i rozumových dovedností při práci s pracovními listy, koordinace oko-ruka, vybarvování, řešení jednoduchých úkolů, procvičování jednoduché slovní zásoby formou her, písniček, říkanek, využití témat blízkých dětem, jejichž znalost již mají zvládnutou v mateřském jazyce – čísla, barvy, hračky, tělo, oblečení, zvířátka, jídlo, rutinní aktivity podporující sebevědomí dětí.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Jednotlivá dílčí témata jsou zpracovávána v jednotlivých třídních vzdělávacích programech. TVP jednotlivých tříd vymezují specifika těchto tříd, podmínky, které vstupují do výchovně vzdělávací činnosti, určují pravidla soužití jednotlivých skupin dětí, naznačují vzájemné spolupůsobení pedagogů jednotlivých tříd, volby metod a postupů evaluačního procesu a další potřebná specifika pro každou třídu. Pedagogům je ponechána v rozpracování tematických celků naprostá svoboda se zachováním jednotného působení na jednotlivých třídách. Pedagogové jsou odpovědní za systematické, promyšlené, ucelené a svědomité přípravy na svoji práci. Pro každou třídu je vytvořen TVP, který rozpracovává IB do libovolných tematických celků (časově neomezených plánů) v podobě konkrétních činností a situací. Pedagogové na jednotlivých třídách budou spolupracovat na tvorbě tematických

Název integrovaného bloku	Cesta přírodou
	celků TVP, další rozpracování do tematických částí bude provádět každý pedagog sám.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání rozvoj schopnosti sebeovládání	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	zakázaných činnostech apod.
		poznat napsané své jméno
		poznat některá písmena a číslice, popř. slova
		sledovat očima zleva doprava rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	vytváření základů pro práci s informacemi	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
		respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
	získání schopnosti soustředit se a vytrvat v daných činnostech a systematicky je plnit	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
		vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	druhým lidem	
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ chápat slovní vtip a humor
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

6.1.4 Cestou necestou

Název integrovaného bloku	Cestou necestou
Oblast	Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a jeho tělo

Název integrovaného bloku	Cestou necestou
Charakteristika integrovaného bloku	Záměrem tohoto bloku je „navštívit“ nejen náš svět, ale i cizí krajiny a jejich tradice, zvyky a kulturu. Využijeme různé dopravní prostředky a připomeneme si nebezpečí a rizikové situace, se kterými se můžeme setkat. Poznávat sounáležitosti s blízkým okolím, světem, prostředím a k uvědomění i potřeby žít v souladu s přírodou. Časové uspořádání Integrovaného bloku je flexibilní, prolíná se celým rokem a kdykoliv je možnost se k němu vracet (v závislosti na aktuálních tématech a potřebách dětí). Organizace IB: Plánování na jednotlivých třídách vychází z diagnostiky a individuálních potřeb jednotlivých dětí. Je vedeno písemně, učitelky ve třídě je připravují společně, každá třída si jej vytváří samostatně. Logopedická třída, jako jediná ze tříd mateřské školy, má navíc tzv. Výchovně vzdělávací plán logopedické třídy. Ten je rozdělen na jednotlivé měsíce (září–červen) a každý z nich zahrnuje podrobněji popsane jednotlivé oblasti, které jsou každý měsíc rozvíjeny: motorika (hrubá, jemná, oromotorika, grafomotorika), dechová cvičení, jazykový cit, fonemický sluch, porozumění řeči, slovní zásoba a artikulační cvičení. Specifika pro tento IB: • Motorika mluvidel: využívání všech cviků mluvidel • ARTIKULAČNÍ CVIČENÍ: opakování říkadel, opakovat správné artikulační postavení všech hlásek; diferenciac hlásek Č, Š, Ž x C, S, Z Třída s polským vyučovacím jazykem (Žabki) pracuje se stejnými integrovanými bloky jako ostatní třídy, více se zaměřuje na polské tradice a zvyky a spolupracuje s Mateřskou školou ve Szczyrku v Polsku. Třída Sovičky (předškolní děti) se hravou formou seznamují s anglickým jazykem. Angličtina probíhá přirozeně v průběhu dne dle potřeb a možností dětí i programu mateřské školy na daný týden. Je vedena učitelkou MŠ. Výuka je založena na zábavných výukových aktivitách. Aktivita je třeba vnímat především jako příležitost dítěte nahlédnout do jiných kultur, možnost uvědomit si existenci různých jazyků, dává podnět k tomu, aby dítě vnímalo znalost více jazyků jako samozřejmost a bylo tak k jejich učení přirozeně motivováno. S pracovním sešitem děti pracují v mateřské škole a je součástí portfolia dítěte. Cílem Angličtiny pro nejmenší je rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních, kultivovaného projevu, vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností, rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních, vytváření pozitivního

Název integrovaného bloku	Cestou necestou
	vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení, rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání, seznamování se základy cizího jazyka – angličtiny hravou a nenásilnou formou přiměřenou věku dětí s využitím výukových materiálů, procvičování motorických i rozumových dovedností při práci s pracovními listy, koordinace oko-ruka, vybarvování, řešení jednoduchých úkolů, procvičování jednoduché slovní zásoby formou her, písniček, říkanek, využití témat blízkých dětem, jejichž znalost již mají zvládnutou v mateřském jazyce – čísla, barvy, hračky, tělo, oblečení, zvířátka, jídlo, rutinní aktivity podporující sebevědomí dětí.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Jednotlivá dílčí témata jsou zpracovávána v jednotlivých třídních vzdělávacích programech. TVP jednotlivých tříd vymezují specifika těchto tříd, podmínky, které vstupují do výchovně vzdělávací činnosti, určují pravidla soužití jednotlivých skupin dětí, naznačují vzájemné spolupůsobení pedagogů jednotlivých tříd, volby metod a postupů evaluačního procesu a další potřebná specifika pro každou třídu. Pedagogům je ponechána v rozpracování tematických celků naprostá svoboda se zachováním jednotného působení na jednotlivých třídách. Pedagogové jsou odpovědní za systematické, promyšlené, ucelené a svědomité přípravy na svoji práci. Pro každou třídu je vytvořen TVP, který rozpracovává IB do libovolných tematických celků (časově neomezených plánů) v podobě konkrétních činností a situací. Pedagogové na jednotlivých třídách budou spolupracovat na tvorbě tematických celků TVP, další rozpracování do tematických částí bude provádět každý pedagog sám.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	získání relativní citové samostatnosti	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
	rozvoj schopnosti sebeovládání	zorganizovat hru
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
		porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
má elementární poznatky o světě lidí, kultury,	rozvoj společenského i estetického vkusu	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije		vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
		všímat si změn a dění v nejbližším okolí
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
		utvořit jednoduchý rým
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Třídní vzdělávací program představuje plán činností pro danou třídu rozvržený na úseky.

Integrované bloky

- Cesta poznáním
- Cesta za štěstím
- Cesta přírodou
- Cestou - necestou

Časové zařazení IB je flexibilní, takže prostupují celým rokem a je možno z nich čerpat dle aktuálních témat a potřeb dětí.

Plánování na jednotlivých třídách vychází z diagnostiky a individuálních potřeb jednotlivých dětí. Je vedeno písemně, učitelky ve třídě je připravují společně, každá třída si jej vytváří samostatně.

Pravidla pro třídní plánování:

-Časově jsou třídní bloky omezeny pouze rámcově, do těchto třídních bloků si učitelka může zařazovat jakákoliv třídní témata, která zařazuje podle individuálních potřeb třídy a dětí. Časové období třídních témat určuje náročnost témat a dosažené výsledky práce s dětmi.

-Klíčové kompetence, třídních bloků a témat, vychází ze školních integrovaných bloků

-Plánování třídních podtémat obsahuje:

1. Dílčí vzdělávací cíle – to co učitelka chce u dětí rozvíjet, na co se zaměřuje.
2. Vzdělávací nabídku – pestré, mnohostranné činnosti a příležitosti, které jsou dětem nabízeny, nejlépe činnosti praktické vycházející z vlastní zkušenosti a prožitku
3. Očekávané výstupy – dílčí poznatky (výstupy – kompetence), které se postupně zkvalitňují a zdokonalují. Plynule přechází v základ klíčových kompetencí.
4. Rizika – hlavní překážky, které by mohly vzdělávací záměr učitelky ohrozit.

Součástí přípravy TVP je evaluace a sebeevaluace. Sledujeme a hodnotíme, jak se děti cítily, čemu se naučily, co se povedlo – nepovedlo a proč. A to jak na úrovni třídy, tak u jednotlivých dětí, i u pedagogických pracovníků a podle toho program upravujeme.

6.3 Dílčí projekty a programy

Nabízíme dětem nejrůznější doplňkové programy, které jsou průřezové jednotlivými integrovanými bloky. Nejvýznamější je enviromentální výchova, jejíž prostřednictvím se děti dovídají o zákonitostech v přírodě, učí se lásce k přírodě a seznamují se základními návyky souvisejícími s ochranou životního prostředí.

Oslavy narozenin: děti oslavenci popřejí, zazpívají písničku a oslavenec rozdá dětem sladkosti nebo ovoce.

Jsme děti kulturní: spolupráce s interaktivním divadlem (divadelní představení pro děti v MŠ), návštěva v ZUŠ Jablunkov (výchovný koncert pro předškolní děti), dle nabídky a možností návštěva divadelního představení v Českém Těšíně. Sportovní hry pořádané MěÚ Jablunkov.

Vystoupení pro rodiče a přátele školy (vánoční besídka, dětský karneval, oslava Dne matek).

Vystoupení pro veřejnost (Mikuláš, Vítání nových občánků, dětské radovánky).

Malí cestovatelé: školní exkurze.

Jsme skoro školáci: exkurze do ZŠ.

Loučíme se s mateřskou školou: rozloučení s budoucími školáky.

Předplavecká výchova (leden –březen).

Lyžařská školička.

Společné akce s rodiči: drakiáda, lampiónový průvod, vánoční a velikonoční dílničky, besídky pro rodiče, den otevřených dveří, projekt: „Rodiče čtou dětem“.

Projektové dny a spolupráce s odborníky:

- Návštěvy technického muzea v Ostravě
- Interaktivní programy s knihovnami v Třinci a Jablunkově
- Poznáváme les - interaktivní setkání lesníkem a myslivcem
- Ten dělá to a ten zas tohle - seznamování se z různými povoláními (oslovení rodičů, exkurze v hasičské zbrojnici, pekárně apod.)

- Celoroční projekt „Víkendové výlety sovičky Rozárky" - Zapisování výletů, které děti prožijí o víkendu s rodiči a s maskotem Sovičky.

7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Pedagogický sbor (práce učitelů)	Učitelky volí různé strategie, metody a formy s ohledem na potřeby dětí, využívají nově získané poznatky, podílí se na týmové práci, vzájemně se respektují a podporují.	- pravidelné vzájemné hospitace - spolupráce mezi kolegy, vzájemná podpora, sdílení kurzů, DVPP a úspěchů na metodických poradách - sebehodnocení práce učitelů a hodnocení ředitelem školy za minulý školní rok - DVPP - pravidelné setkávání pedagogů, plánování činností, řešení problémů - dotazníky pro učitele	- hospitační činnost (v průběhu celého škol. roku) - pravidelné schůzky (metodické a provozní porady) - 1x týdně - DVPP (dle možností a aktuální potřeby)	zástupce ředitele pro MŠ ve spolupráci se všemi pedagogy
Management	Vedení školy vytváří zajišťováním personálních, organizačních, materiálních a věcných podmínek adekvátní prostředí pro zdárný chod školy, což se podílí na kladném povědomí o škole na veřejnosti.	- analýza vlastní situace v řízení kvality - plánování opatření k zlepšení kvality - vyhodnocení účinnosti plánovaných a realizovaných opatření - plánování nových opatření k dalšímu zlepšování kvality - swot analýza	dle aktuální potřeby	Zástupce ředitele pro MŠ
Prostředí (kvalita podmínek vzdělávání)	Všichni zaměstnanci se podílí na tvorbě školního společenství dětí, pedagogů a ostatních pracovníků školy a vytváří tak bezpečné klima pro všechny účastníky vzdělávacího procesu.	- rozhovory s učiteli a žáky, rodiči, nepedagogickými pracovníky - dotazníky (Klima školy)	začátek a konec školního roku (dle potřeby)	všichni pedagogové
Spolupráce s rodinnou a	- účelně funkční spolupráce s rodičovskou	- postoj rodičů ke škole (vyjádření	v průběhu	zástupce ředitele pro

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
ostatními subjekty	veřejností a ostatními subjekty.	rodičů při individuálních rozhovorech) - pořádání společných akcí pro rodiče, děti a pedagogy - třídní schůzky - rozhovory se žáky, učiteli, rodiči a širší veřejností - dotazníky pro rodiče, pedagogy	celého školního roku, třídní schůzky alespoň 2x do roka	MŠ spolu se všemi pedagogy
Poslání školy a naplnění cílů ŠVP	Všichni zúčastnění se podílejí na plnění cílů ŠVP, soulad ŠVP s RVP.	- pravidelné schůzky pedagogů, diskuze o problémech - vzájemná hospitace - konzultace při tvorbě TVP s koordinátorem ŠVP - pravidelná pedagogická diagnostika - hodnocení a porovnání výsledků vzdělávání	- provozní a metodické porady (1 x týdně) - v průběhu celého školního roku dle potřeby	koordinátor ŠVP
Pedagogická diagnostika	Cílem je poznávání, posuzování a hodnocení dítěte ve vzdělávacím proces. Zabývá objektivním posuzováním a hodnocením podmínek a průběhů ve výchově vzdělávacím procesu.	Pedagogickou diagnostiku zapisujeme z pravidla dvakrát ročně do zápisových archů (záznamů) podle paní Jiřiny Bednářové. První záznamy jsou prováděny zpravidla po tříměsíční adaptační době dítěte od začátku školního roku. Zápis pedagogické diagnostiky vychází z průběžného pozorování dítěte při spontánních hrách, řízených i individuálních činnostech. Učitelky si průběžně zapisují vlastní poznámky k jednotlivým dětem, přičemž se zaměřují na zájmy dětí, jejich silné a slabší stránky, neobvyklé projevy, různé oblasti vývoje, jako je jazykový	Pedagogickou diagnostiku provádíme pravidelně v průběhu celého školního roku se zápisem do záznamu pedagogické diagnostiky dvakrát ročně (obvykle na podzim a na jaře). V logopedické	všichni pedagogičtí pracovníci

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
		vývoj, sociální interakce, kognitivní dovednosti, motorické a řečové dovednosti apod. Diagnostiku částečně uvádíme i při evaluaci tematických celků, kde reflektujeme a hodnotíme činnosti dětí naplánované v daném bloku (týdenním, dvoutýdenním, měsíčním).	třídě je záznam PD prováděn na začátku školního roku, v průběhu školního roku dle potřeby a na závěr školního roku.	